

Nico Versteeg,
gemeentesecretaris Leusden

De waanzin van het rode potlood, deel II

In augustus 2009 schreef Florence Eijck al over de waanzin van het afschaffen van de stembureaus, besluitend met een dringende oproep aan de staatssecretaris om dat te heroverwegen. Nu het praktische rode-potlood-verkiezings-wel-en-wee van herindelingsgemeente Venlo als opmaat naar de gemeenteraadsverkiezingen in de rest van Nederland, gebaseerd op een telefonisch interview met Mannus Slomp en Arno Bekkers van de gemeente Venlo.

De spreekwoordelijke 'te kloppen tijd' is in Venlo op 18 november jl. messcherp neergezet op 22.30 uur. ... Daar moet wel bij vermeld worden dat het een deel van de uitslag was: alleen de lijst-c.q. partijtotalen, en dat de opkomst met ruim 46% tegenviel (het gemiddelde voor Nederland bij de laatste twee raadsverkiezingen ligt net onder de 60%). En een lage opkomst komt de snelheid bij handmatig tellen, in tegenstelling tot het tellen bij stemcomputers, wel degelijk ten goede. Goed voorbereid op een langdurig telproces had Venlo besloten om de voorzitters van de stembureaus allereerst de uitslag op lijsttotalen te laten rapporteren. En die waren dus al om 22.30 uur beschikbaar voor het politiek café. De totale uitslag inclusief voorkeursstemmen etc. was even over tweeën 's nachts bekend. 'En half twee was haalbaar geweest als alles goed gegaan was' vertrouwde Mannus me toe. Ter illustratie: met de stemcomputers was de totale uitslag in Venlo er rond 11 uur geweest. De totale uitslag is uiteindelijk de volgende ochtend rond 10 uur bekend gemaakt.

Kortom, u kunt nog steeds kiezen voor een verkiezingsavond, -nacht en/of -ontbijt! Vanuit meerdere stembureaus in Venlo kwamen signalen binnen dat

het tellen omslachtig is, zenuwenwerk en stress oplevert. 'Bij het opengaan van de deur waaien bij wijze van spreken alle stapeltjes door elkaar'. En aangezien het tellen openbaar is en dus de deur niet op slot mag, is het niet eens zo onvoorstelbaar. Gezien de aard van het werk en het tijdstip tot diep in de nacht is het reëel om te verwachten dat vrijwilligers hierdoor afhaken.

Succesfactor: 'voorzitters regelen zelf stembureauleden'

Een van de succesfactoren in Venlo waardoor stembureaus wel voor het overgrote deel gevuld waren met vrijwilligers is dat de voorzitters van de stembureaus zelf hun bemensing regelen. 'Daarmee bereik je hele andere netwerken dan we als gemeente hebben'. In Venlo wordt gewerkt met twee opvolgende ploegen en beide ploegen komen 's avonds tellen. Daarnaast konden tegen beperkte vergoeding extra tellers ingeschakeld worden. En dat bleek hard nodig om enigszins op tijd klaar te zijn. Verder benadrukken Mannus en Arno

dat de instructie voor alle stembureauleden een cruciale succesfactor is, gezien het gegoochel met stapels, cijfertjes en procesverbaal. Dus niet alleen de voorzitters, maar gewoon iedereen!

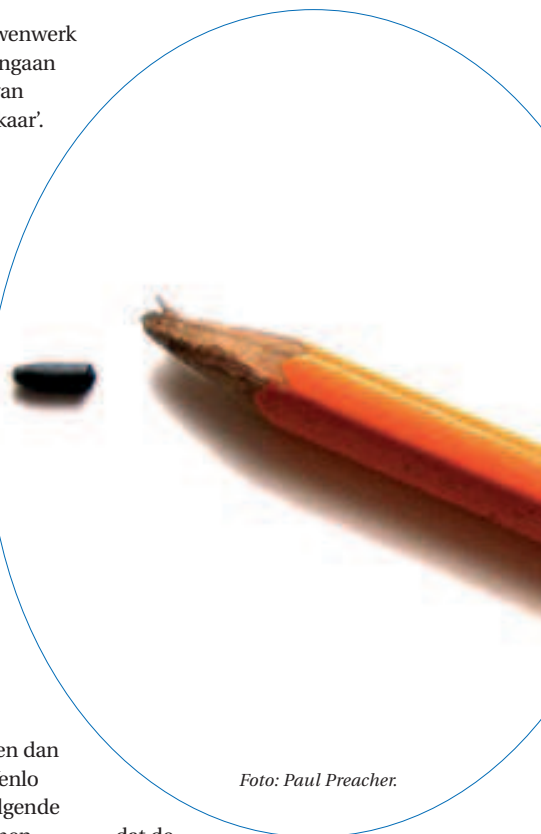

Foto: Paul Preacher.

'Onbetrouwbaarder dan stemcomputers'

De crux van de betrouwbaarheid bij handmatig tellen zit volgens Mannus en Arno in het goed invullen van het proces-verbaal door de voorzitters van de stembureaus. 'Waar vroeger de uitslag kant en klaar uit de stemcomputer kwam, hoef je nu maar één cijfertje verkeerd in te vullen op het proces-verbaal en het gaat mis'. En zeker met achttien verkiezingslijsten en navenant veel kandidaten is dat risico verre van denkbeeldig.

'Bij het opengaan van de deur waaien bij wijze van spreken alle stapeltjes door elkaar'

Het heeft in Venlo geen hertellingen opgeleverd, maar wel degelijk discussies in de trant van 'is het wel goed ingevuld'.

Ik hoop van ganser harte dat we Al Gore versus George Bush-toestanden kunnen voorkomen, maar met stembiljetten en handmatig tellen kun je niets uitsluiten.

De waanzin blijft

Al met al blijft het dus waanzinnig dat we in Nederland-zogenaamd-kennisland op een prehistorische wijze stemmen en stemmen tellen. We slaan onze levens op ontelbare manieren digitaal op. We chatten en twitteren al onze zieleroerselen het wereldwijde web op. We mogen en moeten met onze DigiD van alles en nog wat aanvragen bij en regelen met de overheid en we hebben nota bene in Nederland zelf een betrouwbaar internetstemsysteem bedacht wat al gebruikt werd voor stemmen vanuit het buitenland. We zijn zelfs zo ver dat we medische dossiers digitaal raadpleegbaar maken, door een bodyscan moeten op Schiphol en Google tegenwoordig meer van mij weet dan mijn eigen vriendin. Maar toch... zijn stemcomputers niet te vertrouwen, denkt een

enkeling en vindt onze staatssecretaris dat ze dat niet kan negeren.

Genoeg terecht geklaagd. Ik zie een nabije toekomst voor me waarin ik gewoon thuis, warm en droog achter mijn computer, rustig, veilig en lekker om 23.13 uur of 04.35 uur via internet kan stemmen. Waarbij ik mijn eeuwige twijfel tot de laatste seconde kan uitmelken door toch nog even, net voordat ik de rode bevestigingsknop indruk, luidruchtig mijn vriendin lastig te vallen wat zij er van denkt, nog even op internet te struinen door facebook/linkedin/Twitter en desnoods geenstijl.nl om te zien of mijn betwijfelde kandidaat wel de juiste dingen zegt en niet te vaak betrap wordt op inconsistenties en/of foute uitspraken. Om ten slotte, na het nemen van alle tijd die ik wilde, definitief mijn stem uit te brengen. En het tellen van de stemmen? Het is enkel een kwestie van tijd. ■

advertenties

het Bureau Interim! Levert tijdelijk management voor taken en zaken die de reguliere manager niet kan uitvoeren. Voor genezing, verbetering of verandering.

het Bureau Search! Werft en selecteert de juiste manager voor de functie. Voor search van regulier management en voor opvolging van interim-managers.

het Bureau Training! Gaat aan de slag met het bestaande management. Vergroot competenties en reikt handvatten aan die de manager meester maakt.

het Bureau Coaching! Zorgt voor individuele begeleiding van managers. Maakt van een twijfelaar een beslisser en van een onervaren manager een begripvolle motivator.

Mensen waar je wat aan hebt

Meesters in Management!
Emmapark 8
2595 ET Den Haag
t 070 77 00 200
f 070 77 00 199

INVESTOR IN PEOPLE

www.meestersinmanagement.nl

Carrière maken in het noorden van het land?

[WWW.WERKENINHETNOORDEN.NL](http://www.werkeninhetnoorden.nl)

WERKEN INHETNOORDEN
HET LOOPBAANCENTRUM VOOR NOORD-NEDERLANDSE OVERHEDEN